

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia ..... 2017 r.

w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych

Na podstawie art. 23 ust. 5 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1518 i 1579 oraz z 2017 r. poz. 60, 624, 777 i ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób i tryb postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych;
- 2) szczegółowy zakres informacji, jakie mają być zawarte we wniosku o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych, zwanego dalej „wnioskiem”, oraz w oświadczeniach niezbędnych do ustalenia tego prawa, w tym oświadczeniach o dochodach członków rodziny oraz zaświadczeniu, o którym mowa w art. 23 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, zwanej dalej „ustawą”.

§ 2. Wniosek zawiera odpowiednio:

- 1) dane dotyczące wnioskodawcy i członków rodziny wnioskodawcy, w tym: imię, nazwisko, datę urodzenia, adres miejsca zamieszkania, stan cywilny, obywatelstwo, płeć, numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz – o ile je posiada – adres poczty elektronicznej i numer telefonu;
- 2) klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”.

§ 3. Oświadczenia niezbędne do ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych, w tym oświadczenia wnioskodawcy o dochodach członków rodziny, zawierają odpowiednio:

---

¹⁾ Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – rodzina, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. poz. 1905).

- 1) dane osoby składającej oświadczenie oraz dane członka rodziny, którego dotyczy oświadczenie, w tym imię, nazwisko, numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 2) dane dotyczące dochodu;
- 3) klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”

§ 4. Zaświadczenie, o którym mowa w art. 23 ust. 4 pkt 2 ustawy, zawiera informacje odpowiednio o:

- 1) formie opłacanego podatku,
- 2) wysokości przychodu,
- 3) stawce podatku,
- 4) wysokości opłaconego podatku

– w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy.

§ 5. Ustalając prawo do zasiłku rodzinnego, uwzględnia się odpowiednio:

- 1) oświadczenie o uczęszczaniu dziecka do szkoły – w przypadku gdy dziecko ukończyło 18. rok życia;
- 2) oświadczenie o uczęszczaniu do szkoły wyższej – w przypadku osoby uczącej się lub osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli osoba uczy się w szkole wyższej;
- 3) dokumenty stwierdzające wysokość dochodu rodziny, w tym odpowiednio:
  - a) oświadczenia wnioskodawcy o dochodach członków rodziny osiągniętych w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, innych niż dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2032 i 2048 oraz z 2017 r. poz. 60, 528, 648, 859 i 1089),
  - b) zaświadczenie naczelnika urzędu skarbowego, dotyczące członków rodziny rozliczających się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne,
  - c) zaświadczenie właściwego organu gminy, nakaz płatniczy albo oświadczenie o wielkości gospodarstwa rolnego wyrażonej w hektarach przeliczeniowych ogólnej powierzchni w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy,

- d) umowę dzierżawy – w przypadku oddania części lub całości znajdującego się w posiadaniu rodziny gospodarstwa rolnego w dzierżawę, na podstawie umowy zawartej stosownie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, albo oddania gospodarstwa rolnego w dzierżawę w związku z pobieraniem renty określonej w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej,
- e) umowę o wniesieniu wkładów gruntowych – w przypadku wniesienia gospodarstwa rolnego do użytkowania przez rolniczą spółdzielnię produkcyjną,
- f) odpis podlegającego wykonaniu orzeczenia sądu zasądzającego alimenty na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną lub odpis protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej, odpis zatwierdzonej przez sąd ugody zawartej przed mediatorem lub innego tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, zobowiązujących do alimentów na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną,
- g) przekazy lub przelewy pieniężne dokumentujące wysokość zapłaconych alimentów, jeżeli członkowie rodziny są zobowiązani orzeczeniem sądu, ugodą sądową lub ugodą zawartą przed mediatorem lub innym tytułem wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd do ich płacenia na rzecz osoby spoza rodziny,
- h) w przypadku gdy osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w orzeczeniu sądu, ugodzie sądowej lub ugodzie zawartej przed mediatorem lub innym tytule wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd:
  - zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów, lub
  - informację właściwego sądu lub właściwej instytucji o podjęciu przez osobę uprawnioną czynności związanych z wykonaniem tytułu wykonawczego za granicą albo o niepodjęciu tych czynności, w szczególności w związku z brakiem podstawy prawnej do ich podjęcia lub brakiem możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą, jeżeli dłużnik zamieszkuje za granicą,

- i) dokument, w tym oświadczenie, określający datę utraty dochodu oraz wysokość i rodzaj utraconego dochodu,
  - j) dokument, w tym oświadczenie, określający datę uzyskania dochodu oraz wysokość i rodzaj dochodu uzyskanego przez członka rodziny oraz liczbę miesięcy, w których dochód był uzyskiwany – w przypadku uzyskania dochodu w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy,
  - k) dokument, w tym oświadczenie, określający datę uzyskania dochodu oraz wysokość i rodzaj dochodu uzyskanego przez członka rodziny za miesiąc następujący po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu – w przypadku uzyskania dochodu po roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy,
- 4) odpis zupełny lub skrócony aktów zgonu rodziców lub odpis podlegającego wykonaniu orzeczenia sądu zasądającego alimenty lub odpis protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej, lub odpis zatwierdzonej przez sąd ugody zawartej przed mediatorem lub innego tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, zobowiązujących do alimentów;
  - 5) kartę pobytu – w przypadku cudzoziemca przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127 lub art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2016 r. poz.1990, 1948 i 2066 oraz z 2017 r. poz. 60 i 858), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej;
  - 6) kartę pobytu i decyzję o udzieleniu cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub inny dokument uprawniający cudzoziemca do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, który uprawnia do wykonywania pracy;
  - 7) odpis prawomocnego orzeczenia sądu orzekającego rozwód lub separację albo odpis zupełny lub skrócony aktu zgonu małżonka lub rodzica dziecka – w przypadku osoby samotnie wychowującej dziecko;
  - 8) odpis zupełny aktu urodzenia dziecka – w przypadku gdy ojciec jest nieznan;
  - 9) odpis prawomocnego orzeczenia sądu oddalającego powództwo o roszczenia alimentacyjne;
  - 10) odpis prawomocnego orzeczenia sądu zobowiązującego jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka;

- 11) odpis orzeczenia sądu wskazującego na pozostawanie dziecka pod opieką naprzemienną obojga rodziców sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach;
- 12) odpis prawomocnego postanowienia sądu orzekającego przysposobienie lub zaświadczenie sądu rodzinnego lub ośrodka adopcyjnego o prowadzonym postępowaniu sądowym w sprawie o przysposobienie dziecka;
- 13) orzeczenie sądu o ustaleniu opiekuna prawnego dziecka;
- 14) inne dokumenty, w tym oświadczenia, niezbędne do ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego.

§ 6. Ustalając prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, uwzględnia się odpowiednio:

- 1) zaświadczenie pracodawcy albo oświadczenie o terminie i okresie, na jaki został udzielony urlop wychowawczy, oraz o co najmniej sześciomiesięcznym okresie pozostawania w stosunku pracy bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego;
- 2) zaświadczenie lub oświadczenie placówki zapewniającej całodobową opiekę, w przypadku umieszczenia w niej dziecka, o liczbie dni w tygodniu, w których korzysta w niej z całodobowej opieki, albo oświadczenie o niekorzystaniu przez więcej niż 5 dni w tygodniu z całodobowej opieki nad dzieckiem umieszczonym w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym;
- 3) inne dokumenty, w tym oświadczenia, niezbędne do ustalenia prawa do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego.

§ 7. Ustalając prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, uwzględnia się odpowiednio:

- 1) oświadczenie o uczęszczaniu dziecka do szkoły poza miejscem zamieszkania;
- 2) zaświadczenie albo oświadczenie potwierdzające tymczasowe zameldowanie ucznia poza miejscem zamieszkania;
- 3) inne dokumenty, w tym oświadczenia, niezbędne do ustalenia prawa do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

§ 8. 1. Ustalając prawo do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, uwzględnia się odpowiednio:

- 1) dokumenty, o których mowa w § 5 pkt 3–13;
- 2) inne dokumenty, w tym oświadczenia, niezbędne do ustalenia prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.

§ 9. Ustalając prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, uwzględnia się odpowiednio:

- 1) dokumenty, o których mowa w § 5 pkt 3, 5 i 6;
- 2) zaświadczenie albo oświadczenie, o których mowa w § 6 pkt 2;
- 3) inne dokumenty, w tym oświadczenia, niezbędne do ustalenia prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego.

§ 10. Ustalając prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, uwzględnia się odpowiednio:

- 1) zaświadczenie albo oświadczenie, o których mowa w § 6 pkt 2;
- 2) inne dokumenty, w tym oświadczenia, niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego.

§ 11. Postępowanie w sprawie o przyznanie świadczeń rodzinnych na wniosek osoby, która nie ma miejsca zamieszkania, prowadzi organ gminy lub miasta właściwy ze względu na miejsce jej czasowego pobytu.

§ 12. Formularze wniosków oraz innych dokumentów niezbędnych do ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych udostępnia organ właściwy prowadzący postępowanie w sprawie świadczeń rodzinnych.

§ 13. Dokumenty, o których mowa w § 5–11, z wyjątkiem dokumentów wymienionych w § 5 pkt 1, 2, 3 lit. a, b i h, § 7 pkt 1 oraz oświadczeń wymienionych w niniejszym rozporządzeniu, są składane jako kopie tych dokumentów.

§ 14. W przypadku gdy organ właściwy prowadzący postępowanie w sprawie świadczeń rodzinnych poweźmie wątpliwość w sprawie dotyczącej przyznanego świadczenia rodzinnego co do występujących okoliczności mających wpływ na prawo do tego świadczenia, powiadamia niezwłocznie osobę pobierającą to świadczenie o konieczności złożenia w wyznaczonym terminie, nie dłuższym niż 14 dni, licząc od dnia otrzymania wezwania, wyjaśnień w sprawie lub dostarczenia niezbędnych dokumentów.

§ 15. 1. W przypadku gdy członek rodziny ma zobowiązania alimentacyjne na rzecz osoby spoza rodziny, od dochodu członka rodziny odejmuje się kwotę alimentów zapłaconych na rzecz tej osoby.

2. W przypadku ustalania dochodu z gospodarstwa rolnego dochód rodziny ustala się na podstawie przeciętnej liczby hektarów przeliczeniowych znajdujących się w posiadaniu rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy.

3. W przypadku gdy członek rodziny osiąga dochody poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, dokonuje się ich przeliczenia na podstawie średniego kursu walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego roku kalendarzowego, z którego dochód członków rodziny stanowi podstawę ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych.

4. W przypadku gdy członek rodziny uzyska poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej dochód, po roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, przeliczenia tego dochodu dokonuje się na podstawie średniego kursu walut obcych z ostatniego dnia roboczego miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu.

§ 16. 1. Ustalając dochód rodziny, nie uwzględnia się dochodu uzyskiwanego przez zaginionego małżonka, a ustalając dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie, nie uwzględnia się tego małżonka.

2. W przypadku gdy małżonek osoby otrzymującej świadczenia rodzinne lub ubiegającej się o świadczenia rodzinne zaginął, ustalając prawo do świadczeń rodzinnych uwzględnia się zaświadczenie właściwej w sprawie jednostki Policji o przyjęciu zgłoszenia zaginięcia małżonka, a w przypadku cudzoziemców – właściwej instytucji.

§ 17. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 2017 r.²⁾

**MINISTER RODZINY, PRACY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

---

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz. U. poz. 2284), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie art. 43 ustawy z dnia ... 2017 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z systemami wsparcia rodzin (Dz. U. poz. ...).

Uzasadnienie

Projektowane rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniu i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych realizuje upoważnienie ustawowe, zawarte w art. 23 ust. 5 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1518, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia ... o zmianie niektórych ustaw związanych z systemami wsparcia rodzin (Dz. U. poz. ...), zwaną dalej „nowelizacją”.

Na mocy art. 23 ust. 5 ustawy minister właściwy do spraw rodziny został zobowiązany do określenia, w drodze rozporządzenia, sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz szczegółowego zakresu informacji, jakie mają być zawarte:

- 1) we wniosku o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych,
- 2) w oświadczeniach niezbędnych do ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych, w tym oświadczeniach o dochodach członków rodziny oraz zaświadczeniu, o którym mowa w ust. 4 pkt 2

– kierując się koniecznością zapewnienia prawidłowego przebiegu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz dokumentacji niezbędnej do sprawnej realizacji, również drogą elektroniczną, zadań w zakresie świadczeń rodzinnych.

Nowelizacja, która wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 2017 r., wprowadza, w zakresie delegacji ustawowej i co za tym idzie w zakresie projektowanego rozporządzenia, przede wszystkim zmiany polegające na rezygnacji ze wzoru wniosku o przyznanie świadczeń rodzinnych. Zamiast tego wprowadzony zostanie katalog podstawowych danych, jakie mają być zawarte we wniosku oraz w załącznikach do wniosku, tj. w oświadczeniach i zaświadczeniach niezbędnych do ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych. Minister właściwy do spraw rodziny, w celu usprawnienia procesu ubiegania się o świadczenia rodzinne, na swojej stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej, będzie mógł zamieścić przykładowy wzór wniosku i załączników, zgodny z aktualnym stanem prawnym, możliwy do wykorzystania przez organy właściwe (teleinformatyczne systemy dziedzinowe wykorzystywane przez organy właściwe do obsługi postępowań administracyjnych w sprawach o świadczenia rodzinne oraz internetowe kreatory wniosków o świadczenia rodzinne, będą oparte na przykładowym wzorze wniosku i załączników opublikowanych przez ministra właściwego do spraw rodziny). Rozwiązanie takie usprawni proces

przygotowania i publikacji jak najbardziej aktualnych wzorów wniosków o świadczenia rodzinne oraz wzorów załączników do tego wniosku, między innymi w związku z upowszechnieniem elektronicznej drogi składania wniosków.

W związku z powyższym projektowane rozporządzenie przewiduje określenie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne – w tym zakresie nie przewiduje się znaczących zmian w porównaniu do rozwiązań wynikających z obowiązującego obecnie rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz. U. z 2015 r. poz. 2284) oraz katalogu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku i załącznikach do niego zwłaszcza, że podstawowy zakres danych wymaganych we wniosku pozostaje określony w art. 23 ustawy.

Nowym rozwiązaniem, przy ustalaniu prawa do świadczeń rodzinnych, których przyznanie jest uzależnione od kryterium dochodowego na nowy okres zasiłkowy, będzie obowiązek przedstawienia zaświadczenia naczelnika urzędu skarbowego zawierającego odpowiednio informacje o formie opłacanego podatku, wysokości przychodu, stawce podatku oraz o wysokości opłaconego podatku dochodowego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, dotyczącego członków rodziny rozliczających się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, co wynika ze zmiany przepisów ustawy dotyczących sposobu ustalania dochodu przy tej formie opodatkowania. Także nowym rozwiązaniem będzie składanie wszystkich oświadczeń, w tym dotyczących dochodów członków rodziny, niezbędnych do przyznania świadczeń, przez wnioskodawcę, który jest stroną postępowania administracyjnego.

Ponadto, rezygnuje się z regulacji szczególnych dotyczących uwierzytelniania kopii dokumentów niezbędnych do przyznania świadczeń rodzinnych, co oznacza, że w tym zakresie będą miały zastosowanie przepisy kodeksu postępowania administracyjnego (w szczególności obowiązujący od 1 czerwca 2017 r. art. 76a § 2b).

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie z dniem wejścia w życie nowelizacji, tj. z dniem 1 sierpnia 2017 r.

Problematyka regulowana w projekcie rozporządzenia jest zgodna z przepisami prawa Unii Europejskiej i nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie wywiera wpływu na sektor mikro, małych i średnich przedsiębiorstw.

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), gdyż nie zawiera przepisów technicznych.

Projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).